Dosarul nr. 21rji-4/25 Judecătoria Chișinău (sediul Ciocana)
1-25086746-02-21rji-01092025 Judecător Veniamin CHIHAI

D E C I Z I E
în numele Legii

12 noiembrie 2025 **mun. Chișinău**

COLEGIUL PENAL AL CURŢII DE APEL CENTRU
Având în componența sa:
Președintele ședinței Eugeniu BEȘELEA
Judecători Olga COJOCARU și Vitalie BUDECI

a examinat în ordine de recurs, fără prezența părților, recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.9-Pruncul, comisar-șef de justiție, TIMOFEI Eduard, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji – 1312/2025 din 11 august 2025, prin care a fost admisă parțial plângerea condamnatului **GLADCOV Vadim *******împotriva administrației instituției penitenciare referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, fiindu-i redusă pedeapsa pentru perioada de 870 zile, în care s-a aflat în detenție în Penitenciarul 6 – Soroca, cu 11 (unsprezece) zile.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:
în procedura instanței de fond, din 18.06.2025 până la 11.08.2025;
în Curtea de Apel Chișinău, din 01.09.2025 până la 12.11.2025.
Procedura de notificare a părților a fost executată.

Verificând legalitatea Încheierii atacate, pe baza materialelor din dosar, în contextul motivelor invocate de recurent, Colegiul penal al Curții de Apel Centru,

A C O N S T A T A T :

1. La data de 05.06.2025 condamnatul GLADCOV Vadim *****, a înaintat Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) o plângere, care a fost înregistrată la 17.06.2025 cu nr. 08-1- 27042, împotriva administrației Instituției Penitenciare nr. 6 – Soroca, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

Prin cererea înregistrată condamnatul solicită constatarea detenției în condiții inumane și degradante și reducerea pedepsei cu 2 zile pentru fiecare 10 zile executate în

asemenea condiții. Condamnatul arată că „începând cu ultimul termen până la 19.05.2025” a fost ținut în camerele indicate „în condiții necorespunzătoare, în care nu se asigură și nu se respectă normele sanitare-igienice”, existând „umiditate sporită, mucegai, numeroși gândaci și ploșnițe”, „lipsă de ventilație”, precum și „lipsa diverselor medicamente”, aspecte care, în viziunea sa, depășesc nivelul de suferință inerent detenției și contravin art. 3 CEDO. Plângerea este redactată olograf și include solicitarea expresă de a nu amâna examinarea.

2. *Prin Încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) nr. 21ji – 1312/2025 din 11 august 2025,* a fost admisă parțial plângerea condamnatului GLADCOV Vadim *****împotriva administrației Instituției Penitenciare nr. 6 – Soroca, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale.

A fost constat faptul că, condamnatul GLADCOV Vadim *****, născut la 18 martie 1979, a fost deținut în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, în perioada de timp 03.02.2025 – 19.05.2025, în calitate de condamnat, în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care în total este de 105 zile.

A fost rotunjit în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat pe o perioadă de 110 zile.

În condițiile art.473/4 alin.(4) Cod de procedură penală, a fost redusă pedeapsa condamnatului GLADCOV Vadim *****, cu 11 zile, pentru perioada de 110 zile în care condamnatul s-a aflat în detenție în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, cu calcularea a 1 zi de reducere pentru 10 zile de detenție.

Termenul pedepsei definitive stabilite lui GLADCOV Vadim *****conform sentinței de condamnare, a fost redus cu 11 (unsprezece) zile.

*3. Nefiind de acord cu Încheierea Judecătoriei Chişinău (sediul Ciocana) nr. 21ji – 1312/2025 din 11 august 2025 a declarat recurs directorul Penitenciarului nr.9-Pruncul, comisar-șef de justiție, TIMOFEI Eduard prin care a solicitat admiterea recursului, casarea încheierii, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care plângerea condamnatului GLADCOV Vadim *****, privind constatarea condițiilor precare în Penitenciarul nr. 6-Soroca să fie respinsă ca neîntemeiată.*

În motivarea recursului directorul Penitenciarului nr.9-Pruncul, comisar-șef de justiție, TIMOFEI Eduard a menționat că, la examinarea plângerii adresate de GLADCOV Vadim *****privind condițiile precare de detenție din Penitenciarul nr.6-Soroca, nu au fost luate în considerare particularitățile individuale pentru fiecare aspect în parte, însă cauza a fost examinată prin prisma condițiilor generale din instituțiile penitenciare conform datelor din Raportul anual pentru anul 2017 al Comitetului European pentru Prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane.

Consideră că judecătorul de instrucție a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt și de drept, în lipsa unei analizei complete, în ansamblu și sub toate aspectele a împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia încheierii judecătorului

de instrucție bazată exclusiv pe alegațiile condamnatului și concluziile formulate în Raportul CPT pentru anul 2017, potrivit căruia se prezintă concluzii cu pripire la condițiile de detenție într-un mod general, fără ca în Raportul respectiv să fie indici direcți din care să rezulte că aspecte descrise se referă anume la situația condamnatului GLADCOV Vadim *****.

Capetele plângerii ce ține de perioadele detenției din Penitenciarul nr.6-Soroca le consideră neîntemeiate şi solicită de a fi respinse, din motiv că perioadele de deținere în Penitenciarul nr.6-Soroca adică prezumția absolută de încălcare a art.3 nu poate fi infirmată în mod normal decât dacă toți factorii de mai jos sunt reuniți (ceea ce nu este, având posibilități de a se plimba de la deșteptare până la stingere, de a participa la diferite activități din penitenciar) în Penitenciarul nr.6-Soroca.

Subliniază, că conform rapoartelor naționale şi internaționale (CPT, CEDO) Penitenciarul nr.6-Soroca nu a fost recunoscut penitenciar cu condiții inumane sau degradante, condițiile de detenție corespund standardelor acceptabile de detenție.

Conchide că judecătorul de instrucție a examinat cauza formal, în lipsa unei aprecieri obiective a aspectelor de fapt şi de drept, în lipsa unei analizei complete, în ansamblu şi sub toate aspectele a împrejurărilor cazului, fapt ce denotă netemeinicia încheierii judecătorului de instrucție bazată exclusiv pe alegațiile condamnatului și concluziile formulate în Raportul CPT pentru anii 2017, 2018 potrivit căruia se prezintă concluzii cu pripire la condițiile de detenție într-un mod general, fără ca în Raportul respectiv să fie indici direcți din care să rezulte că aspecte descrise se referă anume la situația condamnatului GLADCOV Vadim *****.

În concluzie, indică recurentul că încheierea este neîntemeiată și urmează a fi casată integral.

4. ***Procedura de notificare a părților a fost executată.***

Potrivit prevederilor art.447 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Reprezentantul Penitenciarului nr. 9 Pruncul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe.

Părțile nu s-au folosit de dreptul acordat de a depune referință potrivit prevederilor art.447 alin.(2) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.391 Cod de procedură penală privind citarea participanților la proces, și ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art.447 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, a procedat la examinarea cauzei fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

5. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.9-Pruncul, comisar-șef de justiție, TIMOFEI Eduard, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji – 1312/2025 din 11 august 2025, ca fiind nefondat, din considerentele ce succed.

6. În conformitate cu art.437 alin.(1) pct.4) Cod de procedură penală, *(1) Pot fi atacate cu recurs: 4) alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

Conform art.448 Cod de procedură penală, *(1) Judecând recursul, instanța verifică legalitatea şi temeinicia hotărârii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanța de recurs.*

În conformitate cu art.449 Cod de procedură penală, *judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat; recursul este depus peste termen; recursul este inadmisibil; admite recursul, casând hotărârea, parțial sau integral, și ia una din următoarele soluții: dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod, rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dispune rejudecarea cauzei de către instanța de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător.*

Subsecvent normei citate, instanța de recurs, în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) lit.a) Cod procedură penală, *judecând recursul, instanța respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.*

Conform art.469 Cod de procedură penală, la executarea pedepsei, instanța de judecată soluționează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărâri, și anume: *17/1) constatarea condițiilor de detenție a condamnaților.*

Potrivit art.471 alin.(1), (2) Cod de procedură penală, care stabilește că, ” *(1) Chestiunile specificate la art.469 alin.(1) pct.5), 11) şi 14) se soluționează de către judecătorii instanței de drept comun, iar chestiunile prevăzute la celelalte puncte din art.469 alin.(1) se soluționează de către judecătorul de instrucție la demersul instituției care pune în executare pedeapsa, la cererea condamnatului sau a apărătorului acestuia ori, după caz, la demersul procurorului care exercită supravegherea organului sau instituției care pune în executare pedeapsa. …. (2) Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4) – 7), 11), 12), 14) - 16) şi 18) poate servi şi cererea condamnatului* ...Potrivit art.470 alin.(1) Cod procedură penală, instanța care soluționează chestiunile *privind executarea hotărârilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1)-4), 6)–16), 17/1) și 18) se soluționează de către instanța de judecată din raza de activitate a organului sau a instituției care execută pedeapsa.*

Art.471 alin.(2) Cod de procedură penală, Temei pentru examinarea chestiunilor prevăzute la art.469 alin.(1) pct.1), 2), 4)–7), 11), 12), 14)-16) și 18) poate servi și cererea condamnatului.

7. Din materialele cauzei penale, Colegiul penal constată că, prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 16.12.2022, GLADCOV Vadim a fost condamnat în baza art.217/1 alin.(4) lit.d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, la 4 (patru) ani 8 (opt) luni închisoare.

Prin Sentința Judecătoriei Bălți (sediul Central) din 02.05.2023, GLADCOV Vadim a fost condamnat în baza art.186 alin.(2) lit.d) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364/1 alin.(8) Cod de procedură penală, la 6 (șase) luni închisoare.

Începutul termenului de executare a pedepsei urmând a fi calculat din 16.12.2022, sfârșitul termenului de executare - 19.11.2027.

Potrivit Raportului prezentat de către Penitenciarul nr. 9 Pruncul, condamnatul GLADCOV Vadim *****s-a aflat în Penitenciarul nr. 6 – Soroca în mai multe perioade de detenție, inclusiv în perioada de timp 20.01.2025 până la data de 19.05.2025.

Reieșind din plângerea adresată, condamnatul solicită constatarea condițiilor inumane de detenție doar pentru perioada de timp 03.02.2025 -19.05.2025, astfel că instanța de judecată a examinat plângerea în limitele solicitărilor condamnatului. Or, în privința perioadei de timp din 20.01.2025 până la data de 03.02.2025 instanța de judecată deja a examinat o altă plângere care a admisă.

Colegiul Penal constată că, în plângerea înaintată, condamnatul GLADCOV Vadim solicită reducerea termenului din pedeapsa stabilită în baza circumstanțelor ce cad sub incidența prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, în temeiul art.473/2 -473/4 Cod de procedură penală, pentru aflarea sa în Penitenciarul nr.6-Soroca.

8. Conform prevederilor art.473/2 alin.(5) Cod de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenției în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau în termen de 6 luni de la data când nu mai sunt deținuți în astfel de condiții, dar nu mai târziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenție. În aceste condiții, termenul stabilit de legiuitor prin art.473/2 alin.(5) Cod de procedură penală, se va calcula prin prisma faptului, intrării în vigoare a Legii nr. 272, care se constatată a fi 01.01.2019.

Astfel, Colegiul penal reține că condamnatul GLADCOV Vadim, fiind deținut în Penitenciarul 9 Pruncul, a depus în instanța de judecată plângere ce se referă la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. nr.6-Soroca, care a fost înregistrată în cancelaria Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana), la 17.06.2025.

În consecință, Colegiul penal reține, că plângerea condamnatului GLADCOV Vadim referitor la condițiile de detenție a fost depusă în termen 6 luni de la data când nu mai este deținut în astfel de condiții contrare art.3 CEDO, iar în asemenea împrejurări, cu trimitere la faptul că art.473/2 -473/4 Cod de procedură penală, au fost introduse prin Legea nr.272 din 29.11.2018, în vigoare din 01.01.2019, se constată că, prevederile art.473/2 alin.(5) Cod de procedură penală, au fost respectate pe deplin, astfel, se apreciază depunerea plângerii, ca fiind în termenul prevăzut de lege.

9. Examinând raportul prezentat de reprezentantul instituției penitenciare nr. 9 Pruncul, Colegiul penal susține poziția instanței de fond și anume că faptele invocate de

GLADCOV Vadim, sau confirmat în totalitate, acestea purtând în opinia instanței de recurs un caracter evident probat.

Prioritar, instanța de recurs reține că potrivit prevederilor art.473/2 alin.(2) Cod de procedură penală, plângerea referitoare la condițiile de detenție menționate la alin.(1) trebuie să conțină datele privind perioada şi locul detenției, precum şi descrierea detaliată a condițiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. La plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plângerilor anterioare, adresate administrației instituției penitenciare sau autorităților de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plângerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentință sau încheierea.

În acest sens, Colegiul menționează că, în baza Legii nr. 163 din 20 iulie 2017 (în vigoare din 01 ianuarie 2019) și Legii nr. 272 pentru modificarea Codului de Procedură Penală, ulterior fiind modificate prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023, legislația națională reglementează un remediu preventiv compensatoriu în urma constatării de către instanțele de judecată a condițiilor inadecvate de detenție.

Colegiul precizează că sfera de aplicare a dispozițiilor prevăzute la art.473/2 -473/4 Cod de procedură penală, ține de constatarea încălcării art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, care prevede că „Nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante.” Acest drept este unul absolut și care asigură integritatea fizică și psihică a persoanei, demnitatea ei umană împotriva torturii, pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante și care impune statului atât obligații pozitive, cât și negative în acest sens.

Instanța de recurs reține că, potrivit raportului Penitenciarului nr. 9- Pruncul se consideră că GLADCOV Vadim *****s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund minimului de detenție necesar conform condițiilor stabilite de art. 3 CEDO.

Astfel, în perioadele de referință condamnatul GLADCOV Vadim *****se constată că s-a aflat în spații, pentru care nu era asigurat minimum 4m2 , pentru fiecare condamnat, ceia ce nu corespunde pct. 464 al Statutului executării pedepsei de către condamnați.

În context, se reține cele menționate în raportul prezentat prin care Penitenciarul nr. 9 – Pruncul însăși confirmă acest fapt și anume că condamnatul GLADCOV Vadim *****a fost deținut în mai multe perioade, inclusiv între 03.02.2025 – 19.05.2025.

În context, analizând actele anexate la dosar, instanța de recurs reține că, până la data de 03.02.2025 condamnatul a fost deținut în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, în aceiași celulă nr. 3 din sectorul 9 cu alți 13 condamnați pentru care instanța s-a expus în încheierea din 12.02.2025 (f.d.22-24), astfel că condițiile în această celulă nu vor fi analizate suplimentar deoarece există o încheiere prin care s-a constatat încălcarea art. 3 CEDO pentru această celulă, iar instanței nu i-au fost prezentate probe suplimentare că în perioada 03.02.2025 – 19.05.2025 sau îmbunătățit.

Suplimentar conform jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului, în special în cauza Ananyev și alții c. Rusiei (2012), spațiul personal garantat fiecărui deținut trebuie să fie de cel puțin 4 m². Atunci când spațiul disponibil este sub 3 m²

per deținut, această împrejurare declanșează prezumția unei încălcări a art. 3 din Convenție, fiind considerată, în sine, tratament inuman.

În prezenta cauză, deținutul a fost amplasat într-o celulă unde spațiul personal era de 3,06 m², pentru o perioadă extinsă. Această situație corespunde noțiunii de "supraaglomerare gravă", suficientă pentru a atrage incidența art. 3 CEDO, fără necesitatea demonstrării altor condiții de detenție. Totodată, lipsa unui spațiu minim nu poate fi compensată prin alte condiții favorabile (alimentare, igienice sau program de activitate), conform jurisprudenței CEDO. Astfel, din analiza condițiilor de cazare a condamnatului, instanța de judecată va face trimitere și la Hotărârea Guvernului nr. 583 din 26 mai 2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați, care în punctul 464 stipulează că ”Fiecare deținut se asigură cu spațiu de cazare în mărime nu mai mică de 4 metri pătrați, care trebuie să fie iluminat natural şi artificial, încălzit şi ventilat conform normativelor de construcții”.

Cu referire la acest aspect, în Raportul anual pentru anul 2017 al Consiliului pentru Prevenirea Torturii, membrii Consiliului au făcut trimitere la constatările Comitetului European pentru prevenirea Torturii și Tratamentelor sau Pedepselor Inumane și Degradante, în care a fost subliniat că, starea spațiului de locuit pentru deținut ar trebui de examinat nu doar prin prisma numărului de deținuți din celulele instituțiilor penitenciare la momentul dat, *dar în egală măsură, și ținând cont de ratele oficiale de ocupare (numărul de paturi per celulă), în baza standardului de cel puțin 4 m2 de spațiu locativ per deținut și de a revizui, în consecință, capacitatea oficială a instituțiilor penitenciare. Spațiul ocupat de către anexele sanitare/toalete construite nu ar trebui să fie incluse în acest calcul.*

10. Deci, contrar recomandărilor precitate, studiind raportul prezentat de către Penitenciarul nr. 9 – Pruncul mun. Chișinău, instanța a stabilit că, informația cu privire la suprafața locului în care a fost deținut GLADCOV Vadim *****în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, în perioada de timp indicată nici nu este indicate pentru fiecare persoană în parte, acestea fiind la general expuse în raport pentru mai mulți condamnați. Or, raportul se referă și la o suprafață totală calculată, fără excluderea mobilierului sau anexelor sanitare, totodată, instituția penitenciară a omis să prezinte date sau alte probe (cum ar fi fotografii ale celulelor), cu privire la numărul de paturi amplasate în celula/lele la care s-a făcut trimitere.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a menționat, în nenumărate rânduri în practica sa, inclusiv instituită în cauzele contra Moldovei, că articolul 3 al Convenției consfințește una din cele mai fundamentale valori ale unei societăți democratice. Acesta interzice, în termeni absoluți, tortura şi tratamentele sau pedepsele inumane ori degradante, indiferent de circumstanțe şi de comportamentul victimei (a se vedea cauza Mozer c. Republicii Moldova și Rusiei, 23 februarie 2016, § 117; cauza Rotaru c. Moldovei, 15 februarie 2011, §30; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 62).

La constatarea condițiilor de detenție, instanța națională va ține cont de faptul, că maltratarea trebuie să atingă un nivel minim de severitate pentru a cădea sub incidența articolului 3. Evaluarea acestui nivel minim este, prin natura lucrurilor, relativă. El depinde de toate circumstanțele cauzei, precum ar fi: durata maltratării, urmările sale fizice şi psihice şi, în unele cazuri, de sexul, vârsta şi starea sănătății victimei (se menționează în

cauza Irlanda c. Regatului Unit, 18 ianuarie 1978, § 162; cauza Ciorap c. Moldovei, 19 iunie 2007, § 63).

Totodată, statul trebuie să asigure ca persoana să fie deținută în condiții care sunt compatibile cu respectarea demnității sale umane, ca modul şi metoda de executare a pedepsei să nu cauzeze persoanei suferințe sau dureri de o intensitate care să depășească nivelul de suferință inerent detenției şi că având în vedere exigențele detenției, sănătatea şi integritatea persoanei să fie în mod adecvat asigurate, printre altele, prin acordarea asistenței medicale necesare (*cauza Kudla c. Poloniei, 26 octombrie 2000, § 94*). Atunci când sunt evaluate condițiile de detenție, trebuie luate în considerație efectele cumulative ale acestor condiții, precum şi durata detenției (*Ostrovar c. Moldovei, 13 septembrie 2005, § 80*).

În acest context, instanța de fond a reținut că, condamnatul GLADCOV Vadim, a invocat în plângerea deferită instanței, aflarea pe parcursul unei perioade îndelungate în celulele Penitenciarul nr.6-Soroca, în care s-a invocat că, celulele erau supraaglomerate, în celule erau condiții igienice și sanitare rele, care în afară de faptul că erau suprapopulate și nu dispuneau de spațiul de 4 m2, necesar pentru fiecare condamnat, nu dispuneau și de alte condiții elementare, astfel urmând a fi calificate, de asemenea, ca inumane și degradante.

Totodată instanța de recurs relevă că, condamnatul GLADCOV Vadim *****a solicitat constatarea detenției în condiții inumane și aplicarea mecanismului compensatoriu în temeiul art.473/2 Cod de procedură penală, neinvocând, în esență și în fapt condițiile în care s-a aflat. Cu toate acestea, în plângerea scrisă, condamnatul nu a invocat în mod explicit alte condiții (precum lipsa igienei, hrana, asistența medicală sau iluminarea) pe care le-ar considera contrare art. 3 CEDO. Astfel, în lipsa unei descrieri clare și minime a circumstanțelor pretins degradante, nu se poate angaja răspunderea pozitivă a statului pentru încălcarea art. 3 CEDO în privința altor aspecte decât cele referitoare la spațiul personal.

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a Drepturilor Omului (Ostrovar c. Moldovei, 13.09.2005), pentru a reține o încălcare a art. 3 CEDO este necesar ca suferința să atingă un prag minim de severitate, în funcție de durata și impactul asupra integrității fizice sau psihice. Însă, în speță, nefiind aduse nici măcar susțineri cu privire la asemenea împrejurări, iar actele administrative din dosar nu relevă elemente suplimentare care să completeze această lipsă, astfel că instanța nu poate constata existența altor încălcări decât cea legată de supraaglomerare.

Astfel, în acest context instanța atestă că condamnatul nu a adresat în formă scrisă o plângere administrației Penitenciarului nr. 6, Soroca în care să se conțină datele privind perioada şi locul detenției, descris detaliat condițiile materiale care afectează grav drepturile lui pe faptele indicate mai sus. Or, condamnatul în plângerea depusă indică la general condițiile de detenție care se referă la Penitenciarul nr. 6 – Soroca, iar în aceste circumstanțe instanța în limitele judecării cauzei, nu este în drept să decidă condițiile pentru fiecare sector sau loc de detenție separat. De asemenea, nu s-a precizat cu solicitările de a obliga administrația instituției penitenciare să înlăture condițiile materiale contestate. În plus, deși la plângere pot fi anexate explicațiile altor condamnați sau preveniți, copiile plângerilor anterioare, adresate administrației instituției Penitenciare nr. 6, sau autorităților

de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante, în situația din speță condamnatul nu a anexat careva acte din cele enumerate mai sus. La fel, condamnatul, urma ca o dată cu depunerea plângerii, să expedieze o copie a plângerii, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentința sau încheierea sau, cel puțin, a omis să facă dovada expedierii acestor documente către administrația Penitenciarului nr. 6 - Soroca.

11. Pe de altă parte, instanța de judecată a ținut cont de constatările de informația publicată pe http://ombudsman.md/.

Astfel, Comitetul European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în punctul 27-29 al Raportului din 13 decembrie 2018 către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05-11 iunie 2018 în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat că situația Penitenciarului nr. 6- Soroca, în linii generale, în comparație cu cele concluzionate în raportul vizitei periodice din anul 2015, şi anume: starea celulelor, care necesită reparații şi îmbunătățirea condițiilor de igienă; accesul limitat la lumina razelor solare; insalubritatea sanitară; infectarea cu paraziții, etc.), a rămas neschimbată pentru un număr mare de deținuți, care continuau să fie ținuți în condiții, care pot fi de-a dreptul considerate inumane şi degradante.

În Penitenciarul nr.6- Soroca au fost desfășurate reparații minore doar în sectorul 12 şi în cantina pentru deținuți, erau în curs de desfășurare lucrările de divizare a dormitoarelor de capacitate înaltă în camere mai mici. S-au menționat încă o dată diferențele izbitoare în condițiile de detenție în diferite zone de cazare.

Potrivit punctului 40 al Raportului, s-a constatat că, la Penitenciarul nr.6- Soroca, în care erau deținute aproape 800 de persoane, nu era un medic de mai bine de un an. În cabinetul medicului dentist starea condițiilor igienice era deplorabilă. Medicamentele din acest cabinet nu erau păstrate în modul corespunzător. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-şi mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respective.

Potrivit concluziilor din Raportul privind vizita preventivă efectuată la Penitenciarul nr. 6 din or. Soroca, pe data de 10 octombrie 2019, CpPT constată agravarea situației comparativ cu situația descrisă de CPT (2018). Rapoartele de bilanţ a Penitenciarului nr.6 Soroca conțin informație privind acțiunile întreprinse la nivel de instituție în vederea implementării observațiilor şi recomandărilor Comitetului european pentru prevenirea torturii şi tratamentelor sau pedepselor inumane sau degradante (CPT), urmare a vizitei adhoc în Republica Moldova desfășurată în perioada 05-11 iunie 2018. Tot odată, acest tip de informație nu se regăsește în Raportul de bilanţ pentru 6 luni 2019 al Administrației Naționale a Penitenciarelor, de competența căreia ține implementarea problemelor sistemice invocate în Raport şi raportate de către penitenciarul nr.6 Soroca. Penitenciarul se confruntă cu suprapopulare, în toate spațiile locative nefiind respectat standardul de cazare a deținuților. Condițiile de deținere în sectorul 8B sunt inumane şi degradante, lipsind accesul la lumina zilei în marea majoritate a celulelor.

Totodată potrivit raportului privind respectarea drepturilor şi libertăților omului în Republica Moldova în anul 2021, în anul 2021 Republica Moldova a fost evaluată în cadrul celui de-al treilea ciclu. În 2021 membrii Consiliului pentru prevenirea torturii, creat pe

lângă Oficiul Avocatului Poporului, au efectuat 15 vizite preventive şi de monitorizare în locurile privative de libertate. Datele raportului CoE pentru anul 2020 arată că Republica Moldova se află printre ţările cu cea mai înaltă rată de încarcerare (197 deținuți la 100 mii persoane) şi cu cea mai lungă durată medie a încarcerării (26 luni). Circa 15% din populația penitenciară reprezintă persoanele arestate preventiv. Constatările cu privire la condițiile materiale de detenție rămân alarmante. Ombudsmanul reafirmă angajamentul Guvernului de asigurare a condițiilor demne în spațiile închise şi îndeamnă executivul să decidă asupra unei evaluări globale a situației. Alocarea fragmentară şi insuficientă a resurselor financiare în fiecare an, poate să nu fie soluția optimă. Prin urmare, probabil, este necesar de revizuit conceptul executării măsurilor privative de libertate, având în vedere austeritatea bugetului public. Potrivit raportul privind respectarea drepturilor si libertăților omului în Republica Moldova în anul 2022, în perioada 5-13 decembrie 2022, CPT a realizat o vizită ad-hoc în Republica Moldova. CPT-ul a vizitat 3 instituții penitenciare (P4, P13 si P18), dispunând autorităților ca 5 măsuri urgente de îndeplinit (în vizita precedentă din 2020 au fost dispuse doar 3 măsuri urgente). Raportul CPT va fi remis Guvernului în iunie-iulie 2023. În anul 2022, au fost realizate, 72 de vizite preventive în locurile privative de libertate. Urmare a acestor vizite au fost elaborate 29 de rapoarte de vizită cu 570 de recomandări.

La fel, Oficiul Avocatului Poporului a intervenit în 7 cauze de interes social sporit cu 7 rapoarte speciale, a elaborat 3 rapoarte tematice pe domenii actuale și 15 rapoarte trimestriale tematice periodice privind siguranța în locurile privative de libertate. În cadrul vizitelor, Ombudsmanul a primit plângeri de la deținuți, în care se conțin alegații de supunere la tratamente inumane şi degradante din cauza condițiilor improprii de detenție, precum: condiții necorespunzătoare de detenție; suprapopulare; hrană de calitate proastă şi insuficientă; lipsa asistenței medicale eficiente (lipsa medicamentelor, lipsa medicilor de profil, a echipamentelor medicale), dureri dentare netratate; condiții igienice proaste (insectele parazitare, murdărie, lipsa paturilor, prezența rozătoarelor, lipsa ventilației corespunzătoare, a luminii zilei, starea deplorabilă a veceurilor, murdărie în camerele de baie; lipsa intimității la veceuri şi la baie), relațiile între deținuți; tratamentul discriminatoriu, intimidarea şi hărțuirea din partea administrației, dezacordul cu percheziționile efectuate şi alte acțiuni ale angajaților, neadaptarea spațiilor pentru femei, bolnavi şi persoane cu necesități speciale etc.

12. Astfel, Colegiul penal concluzionează că, pentru perioada de detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO, a lui GLADCOV Vadim, din Penitenciarul nr.6-Soroca pentru perioada 03.02.2025 – 19.09.2025 în total o perioadă de 105 zile, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, prima instanță a stabilit că condamnatul va beneficia de o reducere pentru perioada de aflare în condiții precare.

Astfel având în vedere că la soluționarea acestui tip de plângeri legiuitorul a prevăzut nu numai necesitatea constatării de către instanță a încălcărilor privind condițiile de detenție care au afectat grav drepturile condamnatului, ci și stabilirea unei reduceri a pedepsei, în dependență de gradul și intensitatea suferințelor, în continuare instanța va analiza și celelalte alegații invocate de către petent în plângerea depusă.

Deci, potrivit art.473/3 alin.(2) Cod de procedură penală, sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit și a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare. Or, Comitetul European pentru Prevenirea Torturii şi Tratamentelor sau Pedepselor Inumane sau Degradante (CPT), în punctul 30 al Raportului din 13 decembrie 2018 către Guvernul Republicii Moldova, întocmit în cadrul vizitei care a avut loc în perioada 05-11 iunie 2018, în câteva dintre penitenciarele din țară, a subliniat că, în continuare persistă faptul că în multe celule condițiile materiale şi igienice sunt deplorabile, acestea fiind ventilate insuficient şi totodată fiind suprapopulate. Totodată, accesul la lumină naturală este limitat, în majoritatea celulelor din cauza ferestrelor de dimensiuni mici. Totodată, specialiștii din cadrul CPT au recomandat autorităților din Republica Moldova ca să-şi mărească eforturile în sensul îmbunătățirii condițiilor de detenție curente în penitenciarul respectiv.

13. Potrivit recursului declarat, se consideră că, autorul plângerii s-a aflat în condiții de detenție acceptabile și care corespund condițiilor minime de detenție, necesare condițiilor unui izolator de urmărire penală.

În conformitate cu art.473/2 alin.(4) Cod de procedură penală, în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473/2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. Iar alin.(5) al același norme indică că în cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473/2 alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi de detenție în condiții precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente (art.473/4 Cod de procedură penală modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023)

Potrivit art.385 alin.(5) Cod de procedură penală, în cazul constatării încălcării drepturilor privind condițiile de detenție, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, reducerea pedepsei se calculează în felul următor: de la una la două zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Prevederile art.473/2 alin.(2)–(2/5) şi (5), art.473/3 alin.(3) şi art.473/4 alin.(1)–(5/1) se aplică în mod corespunzător la examinarea plângerii prevenitului sau a apărătorului acestuia împotriva condițiilor de detenție (art. 385 Cod de procedură penală modificat prin Legea nr.245 din 31.07.2023, în vigoare 22.08.2023).

Deoarece mecanismul de calcul al reducerilor respective stabilite în art.385 alin.(5) și 473/4 Cod de procedură penală a fost modificat, fiind în esență identic, fără a se face deosebire în dependență de statutul persoanei deținute, este inutilă stabilirea exactă a perioadei în care deținutul s-a aflat în detenție în calitate de prevenit și a celei în care acesta s-a deținut în calitate de condamnat.

În temeiul prevederilor art.473/2 alin.(3) Cod de procedură penală, condamnații care au fost deținuți cel puțin 10 zile în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăților fundamentale, drepturi care reies din obligația statului de a asigura condițiile de detenție, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei.

Totodată, Colegiul penal denotă că la aprecierea încălcării art. 3 CEDO nu pot fi luate în considerație doar criteriile principale cum ar fi: suprafața ce revine fiecărui deținut, condiții sanitare, dar şi sistemul de canalizație, cantitatea şi calitatea hranei, accesul la servici medicale, accesul permanent la apă pentru respectarea igienei personale, existența lingeriei de pat, a hainelor, care în general în sistemul penitenciar din RM nu ating un prag minim de suficientă. Prin urmare reieșind din situația descrisă în rapoartele prezentate, este evident că cel puțin sub aspectul detenției în condiții de supraaglomerare, accesul la apă potabilă, la duș, condiții de igienă și sanitare față de condamnat nu a fost respectată pe perioada de detenție, or în cererea sa, condamnatul GLADCOV Vadim *****a invocat aflarea sa pe parcursul unei perioade de timp, în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, în condiții inumane și degradante.

Contrar recomandărilor pre citate, studiind raportul nr. 2/1461 din 04.07.2025, prezentat de către administrația instituției penitenciare Penitenciarul nr. 9 Pruncul, judecătorul de instrucție just a stabilit că, s-a prezentat o informație generală cu privire la suprafața ce revine unui deținut în celulele în care a fost deținut GLADCOV Vadim *****, din care reiese suprafața de sub limita minimă de 4 m2 , per deținut, nefiind probată şi respectarea condițiilor referitor la accesul la lumina de zi, indicându-se că iluminarea este asigurată atât natural prin intermediul geamurilor cât şi artificial prin intermediul instalațiilor electrice, că ventilarea era artificială, că deținuții sunt asigurați cu minimul necesar pentru trai, că deținuții zilnic sunt verificați de către personalul medical cu acordarea ajutorului medical ori de câte ori este nevoie sau la cerere, or sarcina probațiunii lipsei de încălcare a condițiilor de detenție invocate de condamnat sau prevenit şi a lipsei suportării unui prejudiciu moral îi revine reprezentantului administrației instituției penitenciare (art.473/3 alin. (2) Cod de procedură penală).

În această ordine de idei, Colegiul penal alăturat instanței de judecată constată cu certitudine că nu au fost confirmate prin probe pertinente și concludente că în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, condițiile de detenție nu sunt contrar articolului 3 din Convenție. Subsecvent, Colegiul penal reține că, alegațiile reprezentatului Penitenciarului nr.9 Pruncul, la aceste aspecte, sunt declarative şi lipsite de suport probatoriu.

14. Astfel, potrivit materialelor cauzei, condamnatul GLADCOV Vadim *****, s-a aflat în Penitenciarul nr. 6 – Soroca în condiții precare de detenție, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum și intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității și echității, urmează să beneficieze de reducere pentru fiecare zi de detenție, în condiții precare în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, în calitate de condamnat pe un termen total de 105 zile, și în corespundere cu dispozițiile normei citate anterior, Colegiul apreciază întemeiată soluția instanței de judecată prin care a rotunjit

termenul pedepsei executat în condiții inumane de către condamnatul menționat în favoarea acestuia.

Prin urmare, referitor la perioada de detenție în condiții contrare prevederilor art. 3 din CEDO, a lui GLADCOV Vadim *****, în calitate de condamnat, în Penitenciarul nr. 6 – Soroca, perioada 03.02.2025 – 19.09.2025, pe un termen total de 105 zile, şi rotunjit în favoarea condamnatului, luând în considerație totalitatea efectelor cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale ale condamnatului, precum şi intensitatea, gravitatea şi durata încălcării, ținând cont de principiile proporționalității şi echității, justificativ a fost stabilită reducerea de 1 zi pentru fiecare 10 zile de detenție, astfel încât din termenul pedepsei stabilite lui GLADCOV Vadim *****, să se reducă cu 11 zile (unsprezece) zile (conform formulei 105 zile x 1/10 = 10,5 și rotunjit în favoarea condamnatului la 11 zile), pentru perioada de aflare în condiții precare în Penitenciarul nr. 6 – Soroca.

Colegiul apreciază, remediul aplicat în speța dată, precum unul adecvat şi suficient, bazat pe o justă şi echitabilă evaluare a circumstanțelor de fapt cu o legătură rezonabilă de cauzalitate dintre prejudiciul cauzat și recompensa instituită, şi care va avea efectul compensatoriu proporțional circumstanțelor constatate, iar în lipsa unor argumente plauzibile în cererea de recurs, se atestă că, în speță s-au adeverit alegațiile petentului privind condițiile inumane de detenție, or, dificultățile cu care s-a confruntat condamnatul pe parcursul detenției sale, au depăşit nivelul inevitabil de suferință inerent detenției şi au atins pragul de severitate contrar articolului 3 din Convenția pentru drepturile omului și a libertăților fundamentale, aceste condiții fiind suficiente pentru constatarea încălcărilor admise în penitenciarele vizate.

15. Colegiul lecturând textul recursului declarat de către directorul Penitenciarului nr.9-Pruncul, comisar-șef de justiție, TIMOFEI Eduard constată că recurentul nu a invocat nici-unul din temeiurile specificate la art.444 alin.(1) Cod de procedură penală. Or, simplul dezacord al unei părți la proces cu soluția instanței de judecată nu poate servi drept temei pentru casarea unei hotărî legale și întemeiate.

Față de lucrul judecat de primă instanță, Colegiul Penal constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului argumentelor primei instanțe. În cazul în care instanța de fond și-a motivat soluția luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează concluziile sale, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță.

Pentru motivele expuse mai sus, în conformitate cu art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) Cod de procedură penală, Colegiul Penal va respinge recursul declarat de către directorul Penitenciarului nr.9-Pruncul, comisar-șef de justiție, TIMOFEI Eduard, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji – 1312/2025 din 11 august 2025, ca fiind nefondat, reținând în acest sens că Încheierea instanței de fond este legală și întemeiată, iar careva temeiuri de casare a Încheierii nu au fost constatate.

16. Conducându-se de prevederile art.art.447, 448, art.449 alin.(1) pct.1) lit.a), art.469-471, Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Se respinge ca nefondat recursul declarat de directorul Penitenciarului nr.9-Pruncul, comisar-șef de justiție, TIMOFEI Eduard, împotriva Încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) nr. 21ji – 1312/2025 din 11 august 2025, şi se menține fără modificări Încheierea atacată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul **Eugeniu BEȘELEA**

Judecătorii **Olga COJOCARU**

Vitalie BUDECI